

به نام خداوند جان و خرد

کارنامه‌ی کوتاه علمی و فرهنگی

دکتر ایرج افشار سیستانی

ایرج افشار سیستانی، نویسنده و پژوهشگر ایران شناس، از چهره‌های ماندگار علمی و فرهنگی ایران است، که تا کنون بیش از یکصد و پنجاه جلد کتاب در زمینه‌های جغرافیایی، تاریخی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و مردم شناسی به چاپ رسانده و یا در دست چاپ دارد. نزدیک به هزار جستار (مقاله) علمی و پژوهشی او در ماهنامه‌ها، فصل‌نامه‌ها، مجله‌ها، روزنامه‌ها، سایت‌ها و سخنرانی در همایش‌های ملی و فرا ملی درون و بیرون ایران چاپ شده است.

در پیمایش کارهای اداری و دولتی و آمادگی برخاسته از هستی خداوندی و سخت کوشی، به فراگیری دانش علمی در زمینه‌ی ایران شناسی پرداخت و در سطح ملی و فرا ملی در گروه کارشناسان و پژوهشگران ارشد ایران شناسی در آمد و کتاب دو جلدی "ایل‌ها، چادرنشینان و طوایف عشایری ایران" او که در سال ۱۳۶۷ خ، کتاب سال ایران شد، برابر دکترای جامعه شناسی با گرایش مردم شناسی نیز شناخته شد و مایگان آزمون دکترای جغرافیای انسانی گردید. افزون بر آن، دارای Ph:D جامعه شناسی از ایتالیا است.

شهرت‌های علمی ملی و فرهنگی او، عبارت‌اند از:

ایران شناس، خلیج فارس شناس، مردم شناس، پدر خلیج فارس شناسی، قوم شناس، پژوهشگر برجسته، ایران شناس برجسته، ایران پژوه، دانشور فرزانه، محقق و ایران شناس بزرگ، دانشمند پژوهنده، اندیشمند ایران شناس، پژوهشگر نامی کشور، دانشمند پر تلاش، میراث ماندگار ایران، چهره‌ی ماندگار و از مفاخر ملی، خادم فرهنگی کشور، برترین خادم صنعت گردشگری، برگزیده‌ی فرهیخته‌ی ملی، برگزیده‌ی بازنشسته‌ی ملی و ... این ایران شناس در شوراهای سیاست گذاری علمی، پژوهشی، برنامه‌ریزی و سردبیری مجله‌ها، هیأت‌های علمی، مشاوران علمی، هیأت‌های تحریریه‌ی ماه‌نامه‌ها، فصل‌نامه‌ها و بانک‌های بنیاد ملی نخبگان، سازمان بازنشستگی کشوری، ستاد اقامه‌ی نماز کشور و ... عضو است. این مردم شناس عضو صندوق‌های حمایتی، رئیس هیأت داوران، عضو انجمن‌های گوناگون فرهنگی، ادبی، علمی، پژوهشی و دوستی میان کشورها، عضو مرکزهای مطالعاتی و تحقیقاتی ملی و فرا ملی، عضو هیأت امنای برخی مدرسه‌های آموزش عالی، دبیر علمی همایش‌ها، سخنران کلیدی در کنگره‌ها و همایش‌های ملی و فرا ملی، عضو کمیته‌ی علمی کنفرانس‌های بین المللی دانشگاه‌ها، استاد مشاور و استاد ناظر پایان نامه‌ها، کارشناس برنامه‌های صدا و سیما و ... است.

سرافرازی‌های علمی و فرا ملی وی، عبارت‌اند از:

- ۱- برترین نویسنده و پژوهشگر ایران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۷ خ.
- ۲- برنده‌ی جایزه‌ی کتاب سال ۱۳۶۸ خ، در رشته‌ی جامعه شناسی با گرایش مردم شناسی.
- ۳- برنده‌ی جایزه‌ی برترین سخنرانی و کنفرانس دهنده، دانشگاه دوحه قطر، ۱۳۷۳ خ / ۱۹۹۴ م.
- ۴- میراث ماندگار ایران، همایش و نمایشگاه سندهای سجلی پنجاه شخصیت ملی و مذهبی، از جمله او، قم، اداره‌های کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و ثبت احوال استان قم، ۱۶ بهمن ۱۳۷۸ خ.
- ۵- دریافت عنوان فرزانه از سوی صدا و سیما، ایران، زاهدان، دانشگاه سیستان و بلوچستان، بهمن ۱۳۸۳ خ.
- ۶- برترین نویسنده و پژوهشگر صنعت گردشگری ایران، سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری، ۱۳۸۴ خ.
- ۷- برنده‌ی جایزه‌ی برترین خادم صنعت گردشگری ایران، سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری، ۱۳۸۴ خ.
- ۸- برگزاری آیین بزرگداشت مقام علمی و پژوهشی و دریافت عنوان قوم شناس بزرگ ایرانی از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران و استانداری استان تهران، در نخستین جشنواره‌ی فرهنگی هنری اقوام در دانشگاه ابوریحان، پاکدشت، ۲۲-۲۴ شهریور ۱۳۸۵ خ.
- ۹- برنده‌ی جایزه‌ی مقام نخست مقاله‌نگاری دومین جشنواره‌ی بین المللی رسانه‌ها، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، ۱۳۸۶ خ.

- ۱۰- برترین مقاله علمی ارایه شده و سخنران ویژه آیین پایانی همایش بین المللی زبان‌ها و گویش‌های ایران، دانشگاه‌های سیستان و بلوچستان و آپسالای سوئد، ۷-۱۰ آبان ۱۳۸۷ خ.
- ۱۱- برترین مقاله علمی ارایه شده و سخنران و مهمان ویژه، آیین گشایش همایش علمی راهکارهای توسعه‌ی صنایع دستی ایران، دانشگاه هنر تبریز، ۱۹ خرداد ۱۳۸۷ خ.
- ۱۲- برترین مقاله علمی ارایه شده و سخنران ویژه، آیین گشایش همایش ملی بزرگداشت خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، ۲۸ اردیبهشت ۱۳۸۸ خ، همدان سالن استانداری.
- ۱۳- برگزاری آیین نکوداشت افشار سیستانی به مناسبت گشایش کتابخانه‌ی تخصصی ایران شناسی موقوفه‌ی دکتر ایرج افشار سیستانی، از سوی استانداری سیستان و بلوچستان و سازمان اسناد و کتابخانه‌ی ملی ایران، زاهدان، ۲۶ آبان ۱۳۸۸ خ.
- ۱۴- برترین مقاله علمی ارایه شده و سخنران و مهمان ویژه در همایش‌های ملی خلیج فارس، قشم و بندرعباس (۵ دوره از ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰ خ).
- ۱۵- برترین مقاله علمی ارایه شده و سخنران ویژه در آیین گشایش چهارمین کنگره‌ی بین المللی جغرافی‌دانان جهان اسلام، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ۲۵ فروردین ۱۳۸۹ خ.
- ۱۶- برگزاری آیین بزرگداشت نیم سده خدمت‌های علمی و فرهنگی وی از سوی سازمان اسناد و کتابخانه‌ی ملی ایران، تهران، ۷ آذر ۱۳۸۹ خ.
- ۱۷- برترین مقاله علمی ارایه شده و سخنرانی در سمینار بین المللی جاده‌ی ابریشم، موزه‌ی ملی هندوستان، دهلی نو، ۳۱ ژانویه - ۲ فوریه ۲۰۱۱ م / ۱۱-۱۳ بهمن ۱۳۸۹ خ.
- ۱۸- برترین مقاله علمی ارایه شده در جشنواره‌ی بین المللی فرهنگی و هنری ایران - آرمان، دهلی نو، دفتر مقام رهبری، ۲۱ فوریه ۲۰۱۱ م / ۳۰ بهمن - ۲ اسفند ۱۳۸۹ خ.
- ۱۹- دریافت عنوان چهره‌ی ماندگار و مفاخر ملی از سوی شهرداری تهران بزرگ و کمیسیون ملی یونسکو در ایران، هفته‌ی فرهنگی سیستان و بلوچستان (۲۰ - ۲۶ فروردین ۱۳۹۰ خ).
- ۲۰- سخنران و مهمان ویژه‌ی همایش ملی شهرهای مرزی و امنیت، چالش‌ها و رهیافت‌ها، ۳۰ - ۳۱ فروردین ۱۳۹۱ خ، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان.
- ۲۱- برترین مقاله علمی ارایه شده و سخنرانی در همایش بین المللی مردم شناسی سازمان علمی و فرهنگی یونسکو و دانشگاه برک (Brock) تورنتو کانادا، ۱۸ - ۱۹ شهریور ۱۳۹۱ خ / ۸-۹ سپتامبر ۲۰۱۲ م.
- ۲۲- گزینش به عنوان نماینده‌ی جهانگردی ایران و دعوت وزارت جهانگردی کشور پادشاهی تایلند برای بازدید از تأسیسات جهانگردی آن کشور، ۱۶ تا ۲۵ نوامبر ۲۰۱۲ م / ۲۶ آبان تا ۵ آذر ۱۳۹۱ خ.
- ۲۳- سخنران ویژه‌ی آیین گشایش همایش بین المللی فرهنگی و گردشگری به مناسبت بزرگداشت روز ملی خلیج فارس، تهران، تالار بزرگ وزارت کشور، ۱۰ اردیبهشت ۱۳۹۲ خ، در حضور رئیس جمهور و دریافت عنوان چهره‌ی ماندگار خلیج فارس و کشور.
- ۲۴- سخنران ویژه‌ی آیین گشایش همایش بزرگداشت استاد شیرمحمد اسپندار، دولتی نواز ایران و دبیر علمی این همایش، تهران، تالار وحدت، ۱۸ مرداد ۱۳۹۳ خ.
- ۲۵- سخنران ویژه و نماینده‌ی حوزه‌ی هنرهای سنتی و صنایع دستی در همایش بزرگداشت روز خانواده و تکریم بازنشستگان، سالن همایش‌های سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، ۲۸ مهر ۱۳۹۳ خ، ساعت ۹ تا ۱۲.
- ۲۶- در مهر ماه ۱۳۹۳ خ، از سوی سازمان بازنشستگی کشوری (بانک اطلاعات نخبگان) به عنوان فرهیخته و برگزیده‌ی ملی گزینش شد و در ۲۸ مهر ماه، ساعت ۱۴/۳۰ تا ۱۷، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز از نیم سده خدمات علمی و فرهنگی وی تجلیل کرد.
- ۲۷- سخنران و مهمان ویژه‌ی آیین گشایش نخستین کنگره‌ی ملی آمایش سرزمین در هزاره سوم، ۲۶-۲۷ آذر ۱۳۹۳ خ، دانشگاه آزاد اسلامی زاهدان.
- ۲۸- دریافت لوح تقدیر و جایزه‌ی برترین مقاله علمی ارایه شده در کنگره ملی آمایش سرزمین در هزاره سوم با تأکید بر جنوب شرق ایران.
- ۲۹- دریافت لوح تقدیر به مناسبت عضو بودن در کمیته‌های علمی و داوری مقالات کنگره ملی آمایش سرزمین در هزاره سوم.
- ۳۰- سخنران و مهمان ویژه آیین گشایش روز ملی خلیج فارس، ۹ اردیبهشت ۱۳۹۴ خ، تهران، بنیاد ایران شناسی.
- ۳۱- سخنران کلیدی و مهمان ویژه‌ی آیین گشایش همایش بزرگداشت دکتر محمد شریف ملک زاده، تهران، دانشگاه عدالت و کتابخانه ملی ایران ۱۳۹۴/۲/۱۵.
- ۳۲- سخنران و مهمان ویژه همایش بزرگداشت هفته‌ی میراث فرهنگی و روز جهانی موزه‌ها، زاهدان، سازمان میراث فرهنگی ۱۳۹۴/۲/۲۹.

- ۳۳- سخنران ویژه و مهمان ویژه همایش بزرگداشت هفته‌ی پژوهش، تهران، سازمان بنادر و دریانوردی، ۲۴ آذر ماه ۱۳۹۴.
- ۳۴- دریافت گواهی همکاری و حضور در نخستین کنفرانس بین‌المللی گردشگری و معنویت، دانشگاه علم و فرهنگ، ۷ و ۱۱/۸/۱۳۹۴.
- ۳۵- سخنران کلیدی و میهمان ویژه آیین گشایش همایش بزرگداشت کمال هوت و دریافت لوح تجلیل، چابهار، منطقه‌ی آزاد چابهار، ۱۳۹۵/۵/۲۱.
- ۳۶- دریافت لوح سپاس به مناسبت تلاش‌های ارزشمند و تأثیرگذار برای رشد علمی و تخصصی گردشگری ایران، تهران، دانشگاه علم و فرهنگ، ۱۳۹۵/۶/۶.
- ۳۷- برگزاری آیین بزرگداشت مقام علمی و پژوهشی دکتر ایرج افشار سیستانی از سوی دانشگاه عدالت، تهران، ۱۳۹۵/۸/۱۰.
- ۳۸- واقف کتابخانه‌ی تخصصی ایران شناسی و موزه‌ی موقوفی در شهر زاهدان، که از ۲۶ آبان ۱۳۸۸ گشایش یافته است و زیر نظر سازمان اسناد و کتابخانه‌ی ملی ایران اداره می‌شود.
- ۳۹- واقف کتابخانه‌ی تخصصی ایران شناسی و موزه‌ی موقوفی در شهر زابل، که در حال تجهیز و آماده‌ی بهره‌برداری است، زیر نظر استانداری سیستان و بلوچستان اداره خواهد شد.
- ۴۰- عضو بنیاد ملی نخبگان، بانک نخبگان سازمان بازنشستگی کشوری، خانه کتاب و خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا) و بانک نخبگان ستاد اقامه‌ی نماز کشور و ...
- ۴۱- عضو هیأت امنای محوطه‌ی جهانی شهر سوخته‌ی سیستان، از ۹۴/۱۰/۵ خ، از سوی معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری.
- ۴۲- اهدای لوح سپاس از سوی سازمان بازنشستگی کشوری به اینجانب در دومین نمایشگاه آثار قلمی و هنری صندوق بازنشستگان کشوری به خاطر تلاش در زمینه‌ی پژوهش‌های ایران شناسی، تهران، تالار وحدت، شهریور ۱۳۹۶ خ.
- ۴۳- لوح سپاس سومین جشنواره‌ی ملی دریا در مسیر پیشرفت ریاست جمهوری- معاونت علمی و فناوری- ستاد توسعه فناوری و صنایع دانش بنیان دریایی، تهران، موزه‌ی دفاع مقدس، ۱۱ آبان ۱۳۹۶ خ.
- ۴۴- لوح سپاس قدردانی از همکاری صمیمانه به عنوان سخنران و مهمان ویژه‌ی دانشگاه شهید چمران، در مراسم اولین سالگرد "کافه کتاب" کتابخانه‌ی مرکزی دانشگاه شهید چمران، اهواز، ۲۰-۲۲ آبان ۱۳۹۶ خ.
- ۴۵- همایش ملی تکریم از مقام علمی و فرهنگی ایران شناس برجسته، دکتر ایرج افشار سیستانی، ریاست جمهوری- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری- بنیاد ملی نخبگان و دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، تالار امام رضا (ع) ۹ و ۱۰ آذر ماه ۱۳۹۶ خ.
- ۴۶- تجلیل و سپاس از خدمات علمی و رونمایی از کتاب "کرانه‌های مکران، دروازه‌ی ورود به اقیانوس هند" اینجانب در حضور فرماندهان ارشد ستاد ارتش، فرمانده‌ی نیروی دریایی ارتش، تهران، سالن اجلاس نیروی دریایی ارتش، ۲۶ آذر ماه ۱۳۹۶ خ.
- ۴۷- سخنران کلیدی و ویژه‌ی آیین رونمایی از کتاب شرح گلستان، هزار پند سعدی و تجلیل از خدمات علمی و فرهنگی استاد دکتر حسن امین لو، تهران، سازمان مطالعه و تدوین (سمت)، ۶ بهمن ۱۳۹۶ خ.
- ۴۸- آیین بزرگداشت نیم سده خدمات علمی و فرهنگی و پژوهشی وی از سوی منطقه‌ی آزاد کیش در خانه‌ی بومیان جزیره‌ی زیبای کیش، ۹ اردیبهشت ۱۳۹۷ خ و سخنرانی درباره‌ی روز ملی خلیج فارس.
- ۴۹- میهمان ویژه در گردهمایی دهم اردیبهشت ۱۳۹۷ خ، در بندر عباس با عنوان پدر خلیج فارس شناسی و پژوهشگر پیش کسوت خلیج فارس.
- ۵۰- سخنران کلیدی و میهمان ویژه در جشنواره و روز ملی خلیج فارس و عضو پانل و با عنوان پدر خلیج فارس شناسی در بوشهر، ۱۳۹۷/۲/۱۱

هفتاد و نهم

دکتر ایوج افشار سیستانی

